

بررسی اجمالی آسیب مهره های ستون فقرات و رویکردهای درمانی آنها در بیماران مراجعه کننده به بیمارستان های شهرستان اردبیل در سال های ۸۱-۸۵

دکتر فیروز امانی^۱، علی اصغر جباری مقدم^۲، زهرا کارجو^۲، مریم متین^۲، الناز پیرموزن^۲

۱- دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران

۲- دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران

مقدمه و هدف: عمل جراحی بر روی مهره های آسیب دیده بعنوان یک ضرورت درک شده است. هدف از پیگیری و درمان و جراحی در این بیماران برقراری هرچه زودتر ثبات کمربند استخوان بدن و کارکرد فیزیکی و عصبی مناسب با ابزار و درمان های نوین است. برای این منظور تعیین وضعیت نورولوژیک، تعداد و محل مهره های شکسته در ارزیابی اولیه لازم و ضروری است. آنچه که این تحقیق را حیاتی و ضروری می کند این است که بررسی اجمالی نوع آسیب های مهره ای و روند درمان آنها در شهر و استان اردبیل به صورت کلی کمتر مورد بحث بوده و هدف از این مطالعه بررسی اجمالی این آسیب ها و افق درمان این بیماران است.

روش ها: مطالعه توصیفی-مقطعی برای بررسی اجمالی آسیب های ستون فقرات و درمان های صورت گرفته بر روی ۱۰۰ بیمار با روش نمونه گیری تصادفی انجام شد. اطلاعات از پرونده های این بیماران بستی در بخش جراحی بیمارستان امام خمینی (ره) و بخش شکستگی بیمارستان فاطمی جمع آوری شد.

متغیرهایی که در این مطالعه مورد بررسی قرار گرفتند شامل جنسیت بیمار، شغل بیمار، ارتباط بین بیماری و شغل وی، نوع آسیب، نیاز به عمل جراحی مجدد و علت آن و ممارست به درمان سنتی بودند.

نتایج: براساس نتایج به دست آمده، ۵۷٪ بیماران مذکر و ۴۳٪ مونث بودند. از نظر شغل بیماران، کارمند ۳۵٪، شغل آزاد ۲۶٪، خانه دار ۲۱٪ و بیکار ۱۸٪ را به خود اختصاص داده بودند. در ۷۲٪ از بیماران در نگاه اول ارتباطی مابین شغل بیمار و ابتلا به شکستگی مهره وجود نداشت و تنها در ۲۸٪ این ارتباط دیده می شد. در مورد نوع آسیب وارده، ۴۷٪ کمپرسیونی، ۴۴٪ انفجاری و ۹٪ ذررفتگی گزارش شده بود. در مورد محل شکستگی بیشترین آمار مربوط به مهره L1 (۲۱٪) و سپس به ترتیب L2 (۱۴٪) و T12 (۱۳٪) بود. ۸۱٪ از بیماران نیاز به جراحی مجدد نداشتند ولی در ۱۹٪ نیاز به جراحی مجدد بود. در مورد علل جراحی مجدد، بیشترین آمار

مربوط به "درد شدید" با ۳۶.۸٪ بود. اولویت هزینه برای درمان در ۷۲٪ از بیماران وجود داشت و در آخر ۵۴٪ از بیماران در مرحله اول اقدام به درمان سنتی کرده بودند.

نتیجه گیری: طبق نتایج به دست آمده، بیشترین علت جراحی مجدد درد شدید و بیشترین آمار آسیب مربوط به آسیب های کمپرسیونی می باشد. با توجه به آزمون های انجام شده، ارتباطی مابین درد بعد از عمل با تعداد مهره های آسیب دیده وجود ندارد ($P > 0.05$).

کلید واژه ها: ستون فقرات، آسیب مهره ای کمپرسیونی، آسیب انفجاری، در رفتگی